

LBRIS

We know
books

Constantin Țoiu

Vrăjeli
(*de buzunar*)

Prefață de Luminița Marcu

Notă biobibliografică de Marius Miheț

GRUPUL EDITORIAL ART

<i>Cu îngerul prin București,</i> prefață de Luminița Marcu	5
<i>Date biobibliografice</i>	8
<i>Cititorului, cuvânt înainte</i>	15

Cu îngerul de serviciu

Bun de ars pe rug	19
Aghiută chior	22
Ideea de ciocan	25
Beroreu	28
Cel ce mușcă răsând	31
Directorul general al Plăcerilor	35
Diavolul șchiop	37
Mijlocitori	40
<i>Los desemparados tienen cojones!</i>	42
Amor infernal	46
Gâlceavă mare	49
Astaroh, Waruk, Durok... ..	53
Prietenul la nevoie se cunoaște	56
Obi	61
Facerea lumii	64
Algudin	66
Comandorul de piatră	71
Un sezon în Infern	74
Noul prieten	77
Acasă la U Kai	80
Domnii europeni trebuie să doarmă	83
O Lai, șamanul	85

Răsete copilărești	88
Karamazov	90
Obsesia domnilor români	92
Sângele piratului	97
Curs rapid de cruciade	101
„...Taie-n Asia grecească”	105
Haremul ca ipoteză	108
Prima rupere în două a Europei	112
Efectul 1054	115
Spada și iataganul	120
Perpetuum mobile	123
Cam asta ar fi... ..	126
Cecenia	130
Prin Rusia	134

Răzlețe

La prepelițe	141
Regele bălții	146
Tristețea lui Fofu	150
Bagatele	154
Onor unei năluci	157
Poveste pentru cine și-a pierdut somnul	160
Plăcerile garnizoanei	164
Trei rusoaice	168
Revelion 1944, mesajul	173
De iarnă	177
Căldură mare	180
La Cheia	183
Pe dedesubt	185
Ursul ca model	187
Animalul politic	190
Vai de învingători!	192
Noe vorbește... ..	194
Răpirea româncelor	196
Madam Tranziția	198
Un punct de vedere bărbătesc	201
Strada ca mizanscenă	203
Carnetul negru	206
Rumunski	210

O luaserăm pe Magheru în jos, apoi pe Bălcescu... Omi-cron voia să inspecteze subsolul din Piața Universității. Cotrobăise printre mărfurile expuse în semiobscuritate. Ieșind la suprafață, se îndreptase către *Troița* sfântă, pete-cul de pământ venerat. În raport cu trufașul *Intercontinen-tal*, *troița* aceea umilă, de lemn, părea *un jug de boi*, cinstit, țărănesc și, ca idee, poate etern. Așa zicea mesagerul ceresc. Oprit înaintea *Troiței*, în mijlocul zilei înSORITE de vară, el făcu un semn și *Troița* se aprinse deodată, arzând în între-gime. În locul ei, câteva secunde doar, apăru statuia de marmură a unui băiat cu brațele larg deschise, gura căscată într-un strigăt triumfător, bătând de departe *Victoria din Samotrace*. Cred că doar echipajul poliției de alături, staționând în triunghiul de verdeață, păzit ca o rezervație, sesiză, din profesionalism, fulgerătoarea schimbare la față a *Troiței*, precedată de acel scurt incendiu extatic. Când să intervină însă, *totul era la loc*. Trecătorii nu observaseră nimic, absorbiți. Un polițist mai bătrân se frecă la ochi. Era credincios poate, fiindcă pe urmă își făcuse și cruce. Cine știe ce raport înaintase el la șefi...

Nu fusese singura „joacă“ a mesagerului ceresc în ziua aceea. Astfel, de pildă, pe Victoriei, când o luaserăm în sus, văzuse tăblița pe care scrie: *Librăria din fundul curții*,

HUMANITAS. Dar el habar n-avea. Asta mă mirase. Un umanist atât de grozav ca el să se înșele! Sau se făcuse că se înșală?... Oricum, mă trase pe gangul îngust ce dădea spre fundătura unde se afla librăria distinsă. Acolo, înăuntru, cu ochii pe cărți, o întrebă pe domnișoară dacă avea *Sadismul sexual în secolul XV* de Licentius, ediția populară cu poză. Nu avea. Nici *Tratatul asupra sodomiei preoților hitiți?*, întrebă febril, ca un obsedat. Nici. Vânzătoarea se roșise. Dar *Monstruorumpoenia?*... „E în curs de pregătire“, murmură, confuz, domnișoara, probabil spre a salva onoarea librăriei. Omicron bombănea ca un cititor dezamăgit. Când văzu alături, pe stand, CIORAN. Scoase banii numai decăt și cumpără *Mărturisiri și anateme*.

O răsfoi și începu să-mi citească: *Omul are mai multe șanse de a se mântui prin infern decât prin paradis. Vorbiți adesea de Dumnezeu, un cuvânt de care nu mă mai servesc, îmi scrie o călugăriță. Nu toți au șansa de-a se fi scârbit de el!*

Vrăjitori celebri și vrăjitoare celebre arse pe rug aveți?, se interesă din nou clientul pretențios cu Cioran în mână (vorba vine). Nu, n-aveau. „Ce păcat, ce păcat, făcea Omicron, ce șansă ori ce ne-șansă pe autor să nu fi trăit în secolul paișpe-cinșpe; ar fi figurat, pe două coloane, la litera C. și, în fine, literatura *voastră* română i-ar fi făcut să-și muște degetele de invidie pe toți scribii înfricoșători ai geniului omenesc.“

*

Ni se făcuse foame. Intrarăm în câteva restaurante. Goale!... Un restaurant gol e mai trist și mai apăsător decăt

un teatru sau un stadion... E prea scump - încercam să explic -, oamenilor nu le dă mâna. Săracii, săracii!... Însoțitorul meu nu era de acord. El pretindea că aceștia, din contră, mănâncă mult, prea mult, față de bogați, care mănâncă puțin de tot, și că, dacă restaurantele erau goale era fiindcă le ofereau săracilor prea puține mâncăruri...

Ne-am așezat la o masă, și mesagerul comandă nisetru cu sos de potârnică tocate *à la française*. Eram invitatul lui. Mâncând cu un respect atât de profund, încât îmi pierise toată foamea, l-am întrebat ce-i venise s-o tachineze în halul acela pe simpatica vânzătoare de la HUMANITAS. Mi-a răspuns, logic, serios, că, dacă era în fund..., librăria..., întrucât pe firmă așa scria, *fund*, deci ceva dosnic, ferit de ochii moralistilor, crezuse că acolo se găseau chestii scandaloase, texte subversive, vrăjitorii, subtilele oferte ale marelui Tentator...

La desert - o nucă imensă de cocos -, Omicron deschise iar *Anatemele* și citi cu încruntare:

Câte ocazii ratate de a mă compromite cu Dumnezeul... Și este de-al vostru, un valah! pufni.

Și trânti enervat șervetul pe masă. Nu-l mai văzusem niciodată atât de furios. Apoi murmură, dârz:

„Trebuie să revăd jurisprudența *Onoratului Oficiu*. Pe Cioran ăsta l-aș condamna la ardere pe rug. Ar fi încoronarea operei lui diavolești!“

Buna cunoștință a lui Omicron, Aghiuță, a chiorât. De câte văzu făcu bătătură la ochi. Albeață, cum se zice la țară.

În Iad e o clinică specială pentru mai-marii Drăcimii. Demonul sanitar, felcerul Asmodeu, le scoate cu un clește de fierărie ochiul, îl stoarce bine, scuturându-l de zgura strânsă înăuntru, apoi bagă în punga ochiului un diamant, fixându-l în orbita teribilă. Cu piatra prețioasă nu poți vedea decât în Empireul de Jos, unde se lucrează numai la infraroșu. Așa că, dacă ai treburi pe sus, deasupra, sub soarele dumnezeiesc, trebuie să te supui și operației specialiștilor pământeni.

E ce-și dorește și Aghiuță, internat la *Geriatría* de la *Otopeni*.

Stăm lungiți amândoi în paturile paralele și discutăm. Omicron mă rugase să-l descos, să-l trag de limbă, să fac un raport. *Ce mai e pe Dedesubt?* - îl luai așa... Păi, zice Aghiuță, cum știți, și noi suntem în tranziție. Junii noștri intrară și ei în acțiune. Încheiară, pe șest, o înțelegere cu unii sfinți din Rai. Că avem relații și-n Rai. Fiindcă și-n Rai se mișcă ceva, oricât de veșnic e el. Complicat să vă explic.

În orice caz, *Șeful* e supărat. Când se-ntorc din călătoriile lor internaționale, vin cu fel de fel de valize încărcate

cu lucruri fistichii, cu publicații subversive, cu reviste nerușinate, fără Dumnezeu - pardon! și se bātu peste gură. Și nu doar chestii cum am văzut eu pe la Dvs.: doar corupție, anticorupție, prostituție, sexul de zi cu zi, Eros și Eurasia etc., etc. Agenții noștri voiajori aduc în valizele lor diplomatice marfă periculoasă - d-aia-i *Șefu'* supărat: *L'Osservatore romano*, *La Croix*, *L'Islam vaincra*, *Buletinul Patriarhiei*, *Revista cultului mozaic*, *Surâsul lui Buddha* și altele, instrumentele demagogiei divine. Unii paznici de bază sau fochiști importanți au fost prinși complet adânciți într-o asemenea publicistică perversă, neglijând producția. Focul de la cazane scăzuse vertiginos. Unul tocmai citea *L'Osservatore romano*, lângă un cazan care făcuse promoroacă...

I-am trimis toate acestea mesagerului, spre informare, având sus, pe pământ, atâtea pe cap... Și știți care a fost diagnosticul lui. Telegrafic:

Nimic de făcut. Minciună. Vanitate. Aroganță. Tranziție falsă. Corupție generală. Violări ale datoriei strict stipulate ș.a.m.d.

Omicron nu era cu noi. Era plecat temporar într-una din misiunile lui. Dacă ar fi fost de față, totul s-ar fi rezolvat pe loc. Nu puteam să intrăm în camera hotelului.

Camera nu puteam s-o deschidem, deși aveam cheia în mână, ivărul stricat al ușii se învârtea fără folos. Tot învârtind ivărul ca pe o morișcă, o femeie voinică de pe culoar, țărancă, în mod vizibil, după mișcări și după portul ei întreg, care tot mătura pe jos, una dintre cameristele hotelului se apropie de noi cu un surâs. Îi arătăm prin semne ivărul stricat al ușii, iar rusoiaca începe să râdă, ducându-și palma la gură, ca muierile de prin satele noastre. Nu ne înțelegem, așa că dă din umeri la întrebările pe care i le punem, încercând să-i explicăm ceea ce și-așa se vede cu ochiul liber, că nu merge ivărul, clanța, din vina căreia nu putem să intrăm înăuntru...

E o femeie bună, cumsecade, dar neștiutoare. Dă mereu din umeri, făcând cu mâna și zicând tare *Nicevo*. Cunoșteam expresia, mai mult din literatură, însă nicăieri ca aici nu-i înțelesesem conținutul exact, folosirea în mediul ei natural. Curios, de această femeie cumsecade, primitivă însă, îmi aduc aminte ca de un eșec biologic sau fatal al regimului Lenin. Deși el spusese că locul cel mai potrivit pentru

construirea unui paradis tehnic, comunist, nu era Rusia. Nu văzusem până atunci un loc mai puțin potrivit tehnicii și răspândirii ei în forme civilizate ca la nemți, de pildă. Deși Rusia devenise una dintre țările cu energia nucleară cea mai înaintată, plus aventura cosmică. Femeia, pe care o rugam insistent să ne ajute cu ceva, să demontăm broasca ușii, ca să intrăm în odaie, nu dădea semne că s-ar pricepe... Strigam, care cum putea, *ciocan...*, *clește...* făceam semn cu mâna, sugerând ideea de *șurubelniță*. Nimic. De ciocan mă miram cel mai mult, el figurând pe drapelul lor. Încercam din răspuț să mimăm instrumentul universal al civilizației omenești, cu ajutorul căruia se făcuseră atâtea. Ei bine, camerista noastră voinică și cu mătura ei cu coada-naltă în mână, mai punând din când în când și câte o mână în șold, pare că nu știe, n-a văzut, n-a auzit de ciocan și râde de noi din ce în ce mai tare, cum ne vede agitându-ne și dând din mâini în fața ei.

O lăsasem baltă. Un confrate de-al nostru, german, pățise la fel în Mongolia, unde tot așa, nu se știa ce este *ciocanul* și la ce servește. Trebuise să-i explice mult timp mongolului rolul uneltei. Culmea, și-acolo biruise comunismul, cu flămura lui, cu secera pe care stă culcat un ciocan.

Degeaba, mongolul nu pricepea. La ei, o iurtă *se leagă*, nu se bate-n ea cu ciocanul. Probabil că trebuia să mai treacă ceva secole...

*

Sigur, se poate spune că era vorba de un caz izolat. Analfabeți și înapoiți sunt pretutindeni. Bineînțeles. Totuși,

ideea că scula asta, *ideea de ciocan*, cu care, dacă o apuci de coadă, *poți să bați ceva*, deveni, politic, sigla, simbolul umanității revoluționare...

Atâta doar să-i fie necesar omenirii, spre a se urca pe culmile spiritului? Numai atât? Să fie pus pe drapelul unei vaste mișcări mondiale?

Înțeleg, la maimuțe. Dacă maimuțelor le-ar veni într-o zi ideea să înființeze o lume a lor. Un stindard cu stema universală de luptă: un ciomag ascuțit, iar peste el un bolovan.

În ziua de vineri, 18 martie 1992, mă avea în primire, din partea taberei opuse lui Omicron, numitul Beroreu, văr cu Tuktan, mult mai deștept și mai subtil decât cel ce-mi vorbea acum cu vocea lui ce duhnea a ouă prăjite cu ceapă.

„Șefule – făcea lingușitor –, sunt acilea, lângă matale, dacă ai o dorință, zi-i, și mă execut pe loc.“

Un fel de mahalagiu. „Ascultă, Beroreu, i-am spus, fii cumințe, știi bine că nu ești decât invenția mea și pot să-ți spun și după care model: acela trist din Piața Sudului care vindea curmale și căruia-i muriseră, într-un accident de mașină, nevasta și copilașii...“ „Degeaba, răspunse Beroreu, sunt acilea, domnule, lângă mata, ce? mata mănânci ouă prăjite cu ceapă, de când?!, că-ți cad greu la stomac. (Așa era, așa era). Zici, continuă el, că nu existăm. Că răul este doar în voi, oamenii, și că-l azvârliți afară din voi, pe ce nimeriți... Să zicem. Să zicem că așa s-a început. Dar dacă și asta nu-i decât un truc de-al nostru, o șmecherie, dulcele nostru șiretlic? Ei?!... Șeful ăl mare-i zice astfel... ceva cu *fund... fund...* na! că uitai! de prost!...“ „Fundamental?“ întrebai, să-l ajut. „Așa... așa... cum zisăși!“ aprobă repede Beroreu. *Șiretlicul fundamental?*, mi-am spus, gânditor. Nici nu sună rău...

„Stai și scrii acilea cai verzi pă pereți – sporovăia Beroreu – și te mai miri că-ți merge prost și anapoda, mățulăță

ți-o faci singur... Ce-ți veni să crezi că rău-i numa-n dumneata? Să te-apuci să dai vina, ca prostu, scuze, tot pă dumneata!...“ Și Beroreu, pe care niciodată nu-l auzisem făcând atâta teorie, începuse să râdă, făcând să-i iasă din burtă damful îngrozitor, borhotul de ceapă prăjită, aruncată peste jumările micului dejun.

M-am ridicat enervat de la mașina de scris. Mi-am aprins pipa groasă, găsită cu ani în urmă pe peronul Gării Geneva.

*

Pufăiam nervos, în picioare, când bătrâna mașină de scris începu să bată singură. Formidabil! De necrezut!... Era ca și cum Beroreu s-ar fi așezat în locul meu. Bătea rar, stângaci, doar cu un deget... M-am așezat în „spatele“ lui și, pe măsură ce el scria anevoie, citeam ca la telegraf, literă cu literă, următoarele:

„Duminică, 16 oct. 1977, Madrid, ora 14:55, statuia lui MICHELE de CERVANTES HISPANIAE SCRIPTORUM PRINCEPS Anno MDCCXXXV.

Mizerie în jur, gunoarie. Parii crăpați, împrejmuți cu o sârmă ghimpată, ruginită. Doi pini amărăți, plini de mătreată. În jur, pereți dărăpânați. Pe ei, reclame: *Circo, Sobre, Hielo*.

Stăpânitorul celui mai întins imperiu literar, tronând în acest decor sordid!...“

Furios, am scos pipa din gură și-am strigat: „Plagiato-rule; asta eu am scris-o, asta-i însemnarea mea, când am fost la Madrid, de unde naiba o știi?!...“

„Păi, nu zisăși dumneata – răspunse el, pe tonul lui de mahala, nesuferit – *că suntem una și aceeași persoană?*“

Printre demoni... se găsesc din când în când unii groaznici, formidabil de organizați, ce rezumă toate forțele umane și care seamănă cu febrilele animale ale deșertului a căror viață cere spații imense... Când vrea Dumnezeu, aceste ființe misterioase sunt Moise, Attila, Carol cel Mare, Pugaciov, Mohamed sau Napoleon; dar când Dumnezeu lasă să ruginească în adâncul oceanului una din generațiile acestor gigantice instrumente, ei nu mai sunt decât...

Aici urechea îmi țiu lung, și un glas aruncă în ea, vesel și tare: *Niște monștri!*

În față aveam rândurile celui ce-i dăduse viață lui Publicola Mason, anarhistul, *Pedichiuristul fatal*.

Era Omicron. Una din farsele lui. În pâlnia urechii, ca-ntr-un receptor, l-am auzit din nou: „Ce faci, bătrâne?“ „Ci-team!“ , am zis. „Și crezi – zicea – că Pugaciov se compară cu Stalin, Carlos Herrera, cu Beria și Attila, cu Lenin?“ Începuse să râdă de unul singur de comparație. Habar n-aveau – mai zicea – habar n-aveau, erau nuli în materie; și mai făcu niște considerații asupra „gigantelor instrumente ruginind în adâncul oceanului“ și ce avea să iasă din ele în secolul XX, cu ajutorul Infernului... Pe urmă, convorbirea intră în normal.